

Szerkesztőségi iroda:
Főiac, Csulak-féle ház,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó hivatal:
Pollák Mór könyvnyomdája,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Megjelenik ez a lap hetente
két-szer:
csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési feltételek:
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 frt — be.
Fél évre . . . 3 frt — be.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasabos petit-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyiltér sora 15 kr.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A háromszéki „Háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tüzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Budapest, 1879. február 15

Hasztalan hirdették a magyar ellenzék tollforgató kolompósai, hogy Ausztriában az okkupáció politikája lehetetlenné tette a kabinellalakitást. A kormány megalakult. Olyan, a milyen kormány, de végre is kormány, a mely megszünteti — az ellenzék nagy bosszúságára — azt a bábeli zűrzavart, mely Lajtántul lábra kapott.

Nincs okunk — írja az „Ellenőr” — valami különös örömről lenni az osztrák kormányválság illetően megoldásában, de mégis kielégít az bennünket; mert nem vártunk más megoldást s minden lehetséges megoldás közt ez a legtermészetesebb és a viszonyoknak legmegfelelőbb. Ismételtén kifejtettük, hogy Ausztriában nem lehet állandó jellegű s megállapított akció-programmal bíró parlamentáris kabinettet létrehozni. Ily kabinet csak azon esetben jöhetett volna létre, — ha előbb a parlament válság ér véget s egy kompakt parlament többsége támaszkodhatik vala az új miniszterium.

Ámde ezt a bőszi, — fakciózus ellenzéki szellem megakadályozta. Az alkotmánypárt ellenzéké teszik magának Falstaffi szerepében. Zászlaját rongyokká tépve, bomladozó, de annál jobban kiáltozó seregével, nagy dolgokra fogadkozik, de minden tetteire képtelenül szerepel az osztrák parlamentarizmus színpadán, elkövetve minden politikai vétkeket, megakadályozva minden jót s utját nem vágva semmi rosznak. Egy kormányt megbuktatott a nélkül, hogy maga a kormányra képes, vagy bátorasága volna a kormányzásra. A kormány alatt szétmállott a többség a nélkül, hogy a parlamentit sulyponat máshova nehezkedett s e pont körül parlamenti többség alakult volna. A parlamenti kormányzást a távozó kormányra nézve lehetetlenné tette a nélkül, hogy ugyan a kormányzást más kormányra nézve iparkodott volna lehetségesse tenni. Ez az ellenzék csufolja magát Lajtántul alkotmányos ellenzéknek. Ezzel az ellenzékkel csinál magának közösügyet a magyar egyesült ellenzék elnevezés alatt létrejött s képeleti miniszteri tárcák reményére alapított politikai részvénytársaság.

De habár az új kabinet létrejött, a lajtántuli parlamenti viszonyok maradtak a régiben. Lesz kormány, a melyet nem támogat parlamenti többség; de azért még sem marad kisebbségben. A kényszerhelyzet hozta létre s az lojta fentartani az új miniszteriumot azon feladat megoldásában, mely eléje tűzve van, E feladat: fentartani az alkotmányos kormányzás folytonosságát, míg az új választások megoldó-
ák az osztrák parlamenti válságot. S az ellenzék, hacsak a józan politikai érzék utolsó árnyát is el nem veszítette, kénytelen lesz ámagatni e feladatában az új miniszteriumot. Ily akadályt gördítene útjába, lehetetlenné tenné egyszersmind az alkotmányos kormányzást. Érzik ezt az osztrák alkotmánypárt ellenzéki agjai s tanácskoznak a teendőik iránt. E tanácskozásokból azonban mi nem várunk egyéb ót az osztrák parlamentarizmusra, mint pusztán csak azt, hogy az ellenzék komolyabb elemei felhagynak a fakciózus ellenzékieskedéssel oly kormánynyal szemben, mely a jelenlegi súlyos viszonyok közt az alkotmányos kormányzás megmentése céljából vállalkozott a nehéz szerepre. S ennyi már elég, hogy a lajtántuli parlamenti válság ssabályos, és minden rázkódás nélküli lefolyást nyerjen. Azon rövid idő, mely a birodalmi tanácsi választásoktól elválaszt bennünket, nem remélhetjük e válság megoldását. Az alkotmánypártot belső egye-

netlenségei sokkal inkább dekomponálták, hogysen e pártot bármely földi hatalom rekonsztrálhatná. — Az új választások fogják képezni a tisztító tüzet. Ha életképes az alkotmánypárt: selejtes elemeinek leválása után kompakt tömegben jelenik meg az új parlamentben. Ha nem életképes: megsemmisül s új pártalakulásoknak ad helyet.

Mi tehát, bármily szívesen üdvözljük a Stremayr-kabinetet, az új választások előtt nem tarthatjuk végleges jellegűnek. Ha az új parlamentben gyökeret ver, csak akkor fog megállapodott jellegre szert tenni.

Az ellenzéki sajtónak, mely nagy gyönyörűségét leli a zavaros állapotban s így esküdt ellensége a minden kibontakozásnak, sehogyse tesszik a kormányválság illetően megoldása. — Majd eljön nemsokára Hohenwart! — kiált fel egyik legbőszültebb egyesült ellenzéki közlöny.

Igenis teljesülhet deliriumos ohajjása. Eljöhét Hohenwart, sőt eljöhethet az alkotmány esküdt ellensége is. A Lajtántul és innét áskálódó fakciózus ellenzék mindent elkövet, hogy eljőjenek. Hogy eddig el nem jöttek, azt annak köszönheti Ausztria, hogy az alkotmányosság sokkal mélyebben van megalapítva a monarchiában, semhogy azt megdönthették volna az ellenzék részéről vak dühvel intézett rohamok. De ha a jelenlegi állapot tovább tart, ha az alkotmánypárt mellett lehetetlenné lesz a kormányzás, valóban előtérbe nyomulhat Lajtántul azon kérdés, mivel az alkotmány barátai lehetetlenné teszik az állam minden funkcióját, lehetetlenné teszik magát az alkotmányos kormányzást, nem kell-e kísérletet tenni az alkotmány ellenségeivel?

Szerencsére azonban Ausztriában nemcsak alkotmánypárt, hanem az alkotmányt feltő és ahoz rendíthetetlenül ragaszkodó népek is vannak. E népekre nézve nem mindegy, hogy üres jelszavak, személyes tekintetek s pártoskodási viselkedet miatt maga az alkotmányosság kerüljön kockára. A lajtántuli választók kebelében már megindult a reakció az alkotmánypárt ellenzéki töredékeinek üzemei ellen. E választók ítéletet fognak mondani az alkotmánypárt felett; mert inkább akarnak alkotmányt alkotmánypárt, — mint alkotmánypártot alkotmány nélkül.

Az alkotmányos frakcióknak az új kabinettel szemben követendő magatartásától függ, — hogy ez ítélet ne legyen az alkotmánypárt halálos ítélete.

* Az ő Felsőge elnöklété alatt Bécsben tartott közösminiszteri értekezleten, csak azon két előterjesztés állapított meg, melyek a 60 millió hitelnek 1878 ban történt túllépése s az okkupáció 1879-iki második félévi kiadásai tárgyában fognak a delegációk elé terjesztetni. Más előterjesztéseket a közös kormány a delegációknak nem f g tenni.

* A főrendiház február 15-én tárgyalta a kölcsöntörvényjavaslatot s nagyobb vita nélkül általánosságban úgy mint részleteiben, elfogadta. — A képviselőház is tartott rövid ülést. Letárgyalta a kényvenyeket s meghallgatott egy csomó interpellációt.

* A delegációk e hét folytán, — legkésőbb a hét végére ismét összehívatnak Budapestre. A közös kormány most állapítja meg előterjesztéseit a delegációk elé s a mint látszik, Tisza miniszterelnök ur bécsi útja részben ezen ügyekkel is állott összefüggésben. Az előterjesztések végleges megállapításában való részvétel végett Szapáry gróf pénzügyminiszter szombatn Bécsbe utazott.

A boszniai adminisztrációra vonatkozó kérdésekben — az osztrák kormányválság elhúzódása miatt — ezideig nem jöhetett létre a két kormány közt megállapodás. Valószínű, hogy ezen ügy is a delegációk ülésezése alatt fog a két kormány közt Budapestben elintéztetni.

Az ezüst forgalomba hozatala. A lapok értesítettek a bank főtanácsának ezen irányban tett intézkedéseiről. Mint a „B. C.”-nek írják, a főtanács kimondta azt, hogy ez intézkedése nem tekinthető a bankjegyeknek ezüsttel való beváltása gyanánt, mire a bank ez idő szerint nem köteles, hanem egyszerűen ezüstnek bankjegyekért történő alpari eladása gyanánt, mire a bank alapszabályai 57. szakaszának értelmében fel van jogosítva. A bankfiók — készletüköz képest — hasonlóképpen ezüstpenzt fognak kiadni.

Végül a főtanács abban állapodott meg, hogy a giroforgalomban ezüstben történő fizetéseknél 15-étől kezdve $\frac{1}{100}$ százalék provisió szedessék be.

A román püspöki küldöttség Bécsben. A lapok már közölték a választ, melyet ő Felsőge a görög keleti román zsinat és konzisztóriumok küldöttségének adott, midőn ez február 13-án a magyar nyelvnek az elemi iskolákban kötelező tantárgyként való behozatala ellen kérésnyit nyújtott át ő Felsőgének. A küldöttség — mint a „B. C.” értesül — a következő tagokból állott: Román Miron, érsek-metropolita, Popasu János, karansebesi püspök, Matianu János, aradi püspök, Popea Miklós, nagyszebeni archimandrita, Tieran János, lip-pai esperes, Andrievis Miklós, karansebesi esperes, Doda Traján, vezérőrnagy, Kozma Partén s Strevoiu Miklós, országgyűlési képviselők, Popovics Elek, szentannai, Radulesku Szilárd, lugosi és Rottáriu Pál, temesvári ügyvédek. A küldöttség vezére, Román érsek, a kérésnyit átnyújtásakor a következő szavakat intezte ő Felsőgéhez:

„Császári és apostoli királyi Felsőge! Legkegyelmesebb urunk!

A magyarországi és erdélyi görög-keleti román egyház püspöki kara, az illető egyházmegyei konzisztóriumok küldöttségeivel egyetemben híveink realis szükségének megfelelő közmívelődés érdekében hódolattaljes tisztelettel batorodik Felsőged legmagasabb trónjához azon legalázatosabb kéréssel járulni, hogy Felsőged kormányja által köztudomásilag már elkészített ama törvényjavaslatról, mely a magyarnyelvnek mint kötelező tantárgynak az elemi népiskolákban való behozatalát célozza, a legfelsőbb előleges jóváhagyást megvonni legkegyelmesebben méltóztatassék, annyival inkább, mert egy ily törvénynek esetleges végrehajtása — egyéb legyőzhetlen akadályok mellett a nyelvük és nemzetiségükre feltékeny híveinknek benső nyugalmát megzavarná.

A midőn e részen legalázatosabb felterjesztésünket Felsőgednek legmélyebb hódolattal átnyújtani batorokdunk, megragadjuk az alkalmat, hogy egyházunknak Felsőged legmagasabb személye, Felsőged trónja és a haza iránti legloyalisabb érzelmeit élő szóval is kifejezzük.”

Az orosz-román konfliktus még mindig a tárgyalások és éles jegyzékváltások stádiumában van. Mialatt az orosz sajtó szokott modorában szenevdelyes harcot folytat most már nemcsak Románia, hanem Ausztria-Magyarország ellen is, melyet a félhivatalos „St. Petersburg. Vjedomosti” azzal vádol, hogy ravaszul földidzte az arab-tabiai kérdést, mert ekként akarja Romániát a maga részére megnyerni, — azalatt maga az orosz kormány még inkább komplikálja a kérdést azzal, hogy kapcsolatba hozza a román kormányynak a pestis ellen tett intézkedéseivel, melyekben Oroszország „boszantását” látja. Nemcsak Románia, hanem egész Európa érdeke követeli pedig, hogy épen ez óvrendszabályok fentartásában a román kormány ugyanoly szilárdaságot tanusítson, mint a politikai kérdésben. Ujabb hírek megerősítik, amit már minap jelztünk, hogy a bukaresti kabinet a vitáspont bírtokát oly nélkülözhetetlennek tekinti, hogy nélküle a Dobrudászt megtartani nem hajlandó; ezt egy hosszabb emlékiratban, melyet külföldi ügynökeihez intézett, a hatalmaknak is tudomására adta. Még mindig remélik azonban, hogy a nagyhatalmak közvetítésének sikerülni fog a vitát békés uton elintézni; Oroszország javaslatát, hogy a román csapatok vonuljanak el két kilométernyire Arab-Tabiatól, Bukarestben eddig még nem fogadták el s a legujabb táviratok szerint most Franciaország azt indítványozza, hogy a kérdés a kontantinápolyi nagykövete értekezlete által döntessék el; Olaszország, hírszerint, már elfogadta ez indítványt és valószínű, hogy ha a közvetlen megegyezés Bukarest és Szentpétervár közt nem

sikerült, a többi hatalmak is e Ifgadják Franciaország javaslátát.

Angliában a zulu hábrú veszi igénybe a politikai körök és közönség figyelmét. A kormány nagy sietséggel küldi az erősítéseket; minap már több hajó tengerre szállt csapatszallítmányokkal, de az izgatottságot ez nem csillapíthatja, mert a Capföldről mindig újabb hírek érkeznek. A kaffer sereg állítólag két erős hadoszlopban nyomul előre, s az egyik Utrechtet fenyegeti, a másik pedig már betört Transzaalba és elfoglalta Elucha határvárosát, melyből a lakosság nagy sietséggel elmenekült. — Aggódva számítgatják, megérkezhetnek-e a segélycsapatok kellő időben a harcra, a mi valóban nem is bizonyos. E szerencsétlenség azonban, habár az ellenzék kellően ki fogja zsákmányolni, egyelőre aligha megingatja Beaconsfield kormányát.

A francia képviselőház megkezdte az amnesztia ügyében előterjesztett kormányjavaslat és a radikálisok nevében Louis Blanc által beadott indítvány tárgyalását; az utóbbi tudvalevőleg általános és feltétlen amnesztiát kíván. A ház tizenegy osztálya közül nyolc a kormány javaslatát fogadta el, míg a háromban a bonapártisták szavazata győzelemre juttatta Blanc javaslatát. A kormány javaslatának nagy többséggel való elfogadása tehát nem kétséges, s reméljük, hogy az egész kérdés két hét alatt végleg elintéztetik és letűnik a napirendről.

Németországban a birodalmi gyűlés megnyitása óta még kedvezőlenebb a hangulat és minden oldalról válságokat várnak. A trónbeszéd több pontjából azt olvassák ki a szabadelvű pártok, hogy a birodalmi gyűlés újabb felosztása a közel eshetőségek sorába lépett, s ez valószínű is. Berliin félfelhatalos közlemények hangulmányozzák, hogy a kormány minden körülmények között keresztül fogja vinni a gazdasági és pénzügyi programját, főleg a vámpolitika terén, a „Prov. Corr.“ pedig a boroszlói képviselőválasztás folytán a szocialista mozgalom elleni újabb intézkedéseket helyez kilátásba, miről már a trónbeszéd is megemlékezett. Ha tehát a szabadelvű pártok a megkezdett reakció útján tovább menni nem volnának hajlandók, a parlament újból fel fog oszlanni. Egyedül a porosz kormányban is alkalmasint változások lesznek, mert Hochreicht pénzügyminiszter, hír szerint, nem hajlandó tovább haladni a Bismarck herceg által kijelölt ösvényen.

A zulu haboru.

Chelmsford tábornok, a Capland alkormányzója a következő jelentést küldötte az angol kormánynak a Tugella folyó mellett szenvedett vereségről:

„Saint-Vincent, február 10.

Fájdalmas kötelességet teljesíték, midőn jelentést teszek a szerencsétlen küzdelemről, a melyet január 22-én vívott a zulokkal a 3. hadoszlop egy része, a melyre a tábor őrizése volt bízva körülbelül tíz mértföldnyire a Rorke's Drift pataktól.

A zuluk nagy számban érkezve megsemmisítették őrködő hadoszlopunkat, mely a 24. ezred 1. zászlóaljának öt századából, ugyanezen ezred 2. zászlóaljának egy századából, — két ágyuból, két röppentyűvetőből, 104 lovasból és körülbelül 800 benschől állott. A tábornak, a mely magában foglalta a 3. hadoszlop készletét, elfoglalták a zuluk és azok közül, a kik védelmezték, nagyon kevesen kerültek ki a halált. Veszteségünk, tartok tőle, de 30 tiszt és 500 altiszt és közelegény lehet a brit hadseregből — és 70 altiszt és közelegény a garymati csapatokból.

Enquete-bizottság küldetett ki e szerencsétlen eset részleteinek kiderítésére, a melynek jelentését rögtön megküldöm, a mint megkapom.

A legcsekélyebb részleteket is magában foglalja, a melyeket összegyűjtöttem, azon sürgőny, a melyet a legközelebbi futár visz. Ezekből kiderül, hogy csapatunkat valószínűleg kicsalták a zuluk a táborból, mert a küzdelem a tábornoktól másfél mértföldnyire vivotott.

Glyn ezredes hadoszlopának többi része a sötétség oltalma alatt visszafoglalta a tábornok. Ő egész nap jelen volt tizenkét mértföldnyire a tábornoktól. Másnap reggel a Rorke's Drift patakhoz érkezünk, a melynek őrsége 12 óra hosszat viaskodott három-ezerrel zuluval. A 24. ezred ezer 80 emberének védekezése a lehető legvittebb volt; a környéken heverő 370 halott a legjobb bizonyosság róla. A zuluk ezen a helyen körülbelül 1000 embert veszthettek, a csatatéren pedig a hol az ütközet vivotott, 2000 harcosánál is többet vesztett az ellenség. Pearson ezredet az első hadoszlop parancsnokát is megtámadták a zuluk, de ő győzelmesen visszaverte a támadásokat.

A berlini szerződés megszövege az oroszok által

Midőn Oroszország oly nagy szívóssággal követelte Batum átengedését, Törökország és Anglia igen sokáig nem akartak belenyugodni, hogy ezen — nagyon előnyös fekvésű kikötő a Feketetenger keleti partján muszka kezekbe jusson, egyrészt azért, mivel ez által a törökök kereskedelme a Feketetengeren károsíttatnék, másrészt pedig, mivel Anglia maga is szenvedne, ha egy kikötő barátai kezeiből átmenne ellenségei kezeibe. Akkor Muszkaország szentül megígérte, hogy Batumot szabad kikötővé fogja tenni, mint ez a berlini szerződés 59. cikkében benn is foglaltatik, mely világosan azt mondja: Ő felsége a muszka császár kinyilatkoztatja, miszerint szándéka Batumot szabad kikötővé tenni, mely kiválólag kereskedelemnek fog szolgálni (essentially commercial).

Ezen ünnepélyes ígéretnél bizván, az angol képviselők a berlini kongressuson végre beleegyezésükkel hozzájárultak. Voltak ugyan messzebbre látó államférfiak, kik azon kifejezést: „intention“ a kissé határozatlannak tekintették, hihetőleg azon példabeszédre gondoltak, mely szerint a pokol csupán jó szándékkal van kiköveve.

Mindamellett senkinek sem jutott volt eszébe azt mondani, ha a muszka császár nem siet Batumból szabad kikötőt csinálni, mivel az tán nem; költségekbe került volna — ámbár nem lehet képzeli, miért került volna az valamibe — hogy abból azután a cár nem kiválólag kereskedelmi, hanem hadi kikötőt fog csinálni, annyival kevésbé, mivel egy hadi kikötő mindenesetre roppant sok költségeket igényelhet volna.

Most azonban, mint a „Journal des Débats“ értesül, — Muszkaország csakugyan hadi kikötővé akarja változtatni Batumot. A nevezett lap a többiek közt ezt mondja:

Batumnak Oroszország részére való átengedése már maga után huzza azon következtetéseket, melyekre elkészülhettünk és a melyek Törökország kis-ázsiai kereskedelmére nézve igen ártalmasokká válhatnak. Ezen következtetéseket Salisbury őrgrof előre látta és e tárgyban ki is fejezte véleményét híres körjegyzékében. Muszkaország akkor nagyon sértve érezte magát, hogy feltételezik róla a szerződészegési és csalási szándékot és Salisbury állításainak tagadást tett ellenébe.

Muszkaország mindig kicsinyli azon vívmányokat, melyeket a berlini szerződés által nyert, holott azok a Feketetenger feletti uralmát biztosítják. Besszarába átengedése, Bulgáriának kiterjedése egész a Feketetengerig, végre pedig Batum birtoka Muszkaországot a Feketetenger urává teszi. Muszkaország Batumból idővel egy másik Szebasztopotl teremthet és ki tudja, jöhet-e valaha egy oly koalíció létre, mint az 1854-iki volt, midőn négy hatalmasság támadta meg s tönkretette feketengerbeli hajóraját, halomra lövöldözte Szebasztopotl.

Mindaddig az összes európai levantei kereskedelem Trebizondon át ment Persia felé. Most Persiába egy európai hajó sem mehet, ha azt Muszkaország nem engedi, mivel a keleti partokat Batum fogja elzárni.

A „Times“-nek Ázsiából azt írják, hogy Batumban a muszka roppant építkezéseket kezdtek meg, melyek a város kinézését egészen megváltoztatják. Ezen építkezések pedig nem szorítkoznak egyedül a város szépítésére, vagy a kikötő kiterjesztésére, hanem a város erődtetésére is. Azon kívül pedig Muszkaország egy vasutat épített, mely Batumot Potival és Tiflisszel fogja összekötni. — Trebizond ez által minden kereskedelmi jelentőségét elvesztí. Ezen utóbbi város csak Britanniából 1874-ben 574,482 font sterlinget, Persiából pedig ugyanakkor 760,880 font sterlinget vett be, a mi összesen 1,335,162 font sterlinget tesz. Körépszámítás szerint a trebizondi kereskedelem — Bilioti szerint a portának évenként 800,000 font sterlinget jövedelmezett.

Midőn Muszkaország megkezdte építkezéseit Batumban, azóta tömérdek görög és örmény vándorolt ki Erzerum és Trebizond vidékéről, kik mind Batumba mentek lakni.

Ezen hírek Angliában és Franciaországban is nagy izgalmat keltek és mindenki kíváncsi arra, vajon minő lépéseket fog e két ország kormánya a berlini szerződés ezen megszegése következtében tenni.

A pestis.

A belügyminiszter e hó 11 én kelt rendeletében a pestisveszély alkalmával pótdólag elrendelte, hogy mivel a jégre minden járványnál nagyobb mérvben van szükség, a jelen évszákban pedig a jégbeszerzés még nehézség nélkül eszközölhető: a hatóságok haladéktalanul szerezék be a jeget, hogy minden községben bőségben legyen.

Szentpétervárra, mint onnan írják, a következő, rendkívül aggasztó jelentés érkezett Kisenewből e hó 4-ről: A 27 versznyi (4 mértföld) távolságra fekvő Gresesti helységről — ide Kisenewbe azon jelentést kaptuk, hogy Gresestiben a lakosok közt a sziberiai járvány tört ki. Az itteni tartományi igazgatóság oda egy orvost küldött, ki kijelentette, hogy nemcsak Gresestiben, hanem még több szomszédfalvakban is kitört a lakosság közt a sziberiai pestis és a küteges hagymák, mely két kór ott járványosan uralkodik. Továbbá még azt is jelentette az orvos, hogy a lakosság egészségi állapota a legkedvezőtlenebb. A tálaj a kelet felől közeledő pestisre nézve igen fogékony, de — így végződik a jelentés — Kisenew városában az egészségi állapot épen kétségbeesett.

Moszkvából e hó 9-én egy nagy szállítmány orvosszert is érkezett meg az asztracháni kormányzóság szükségletei számára. A csapatszallítmányok Zaryzinba folyást tartanak.

Konstatálva van, hogy a kór ócska bankjegyek által leginkább terjesztett el. Loris Melikoff gróf fő kormányzó ennél fogva azt parancsolta, hogy az egész pettises területen az ócska rubel bankjegyek forgalma egészen betiltassék és ezek a kamavolgi bank által ujjakkal cseréltetnek be.

A Tiflisben megjelenő „Kavkas“-nak Woszkrossenka faluból Eriwan kormányzóságából örmény Kaukaziából azt írják: „Már egy hó óta itt egy borzasztó kór uralkodik. Jellege egészen járványos és ez napról-napra növekedik és elmérgesedik. A betegek retentő hirtelen halnak el és mai napig a halandóság oly nagy, hogy naponként 6 személy hal belé.

Moszkvából távirja a „P. I.“ levelezője febr. 13-áról: Tegnap egy Budapestre szülő táviratot akartam a szmolenszki állomáson feladni, de megtagadták a felvételt. Az egészségügyi bizottság elhatározta, hogy szakokba beosztva, együttesen fog elutazni. Sotinban vak láma keletkezett a pestis állítólagos kitöréséről. A pályaudvarban Szebidard osztrák magyar főkonzul és Bartels német főkonzul vártak a bizottságra s szobákat tartottak számra készen a Billo vendéglőjében. Duner svéd ezredorvos szintén csatlakozik a bizottsághoz.

Brassóbol írják a „Pesti Hírlap“ nak: Oláhországban Galacból s környékéről az utazók már nem bocsátatnak át s mint ma értesültem, többen Brailában kénytelenek maradni mindaddig, míg a kormány intézkedni fog. Most egyelőre az ottani forgalom beszünttetett. E napokban a főispáni hivatal is intézkedett, hogy felső Temesen s Ő Sándor, illetőleg mindkét oláhországi határszálen, negyvennyolc óra alatt kórházak állítsanak föl, mely célból dr. Tartler helybeli főorvos küldetett ki. Ő ezen rendeletet teljesítette is, s a kórházakat megalakította. Felső-Temesi kórház orvosul dr. Boltresz, biztosul Kovács, s felügyelő főorvosnak dr. Tartler nevezetett ki, kinek kötelességévé tétetett ezen ujonnan alakított kórházakat minden másodnapon meglátogatni. Az elővigyázatna nagy figyelmet fordítanak, annyira, hogy vizsgálatalanul a határszálen keresztül senki sem bocsátatik A kórházi orvos és biztos erre nézve szigorú rendeletet kapott. Ez ideig Brassóban vagy a vidéken járványjel nem mutatkozott, de dacára ennek, a lakosságot az alig 30 mértföldnyire híresztelt járvány nagy rémületbe ejtette.

Hunyadmegye főispánjának javaslata a pestis behurcolásának meggátolása céljából.

Mintohgy Hunyadmegyében csakis egy szoros, a vulcáni szoros van, a hol a közlekedés Oláhhonnan fenntartatik, s ottan vámhivatal és vesztérintézet van berendezve, — noha a megyéből több gyalog ösvényen is lehet bajjal és éleveszéllyel Oláhhonba behatni, — a vesztégar felállítására esetében — költségekkel és a kivihetetlenség szempontjából, csakis a vulcáni szoroshoz lesz orvos és polgári biztos kirendelendő; — mert a jelzett gyalog ösvényeken a hely ismerete okánában s a nehézségek leküzdhetlenségét tekintve véve, idegenek Hunyadmegyébe hatolni képtelenek.

A főispán ezután a nevezett szoroshoz orvoskép Buru János brádi orvost, polgári biztosnak pedig Baló Istvánt hiliti főbírókat ajánlja.

Bukarest, febr. 15. Knöpfler Vilmos a magyar kormány küldötte tegnap ide érkezett. Ma a kormányelnöknel bemutatott, mindenütt nagy előzékenységgel fogadták. A pestis ügyben létrejött megállapodások végrehajtására vonatkozó összes kormányintézkedések rendelkezésére bocsátottak.

Az állandó országos pestis-bizottságból.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után felolvastatt a pénzügyminiszter átirata a dohánybőzohatalkalmával a pestis importálása ellen teendő óvintézkedések tárgyában. Véleményezést végzett áttételt a közegészségügyi tanács-hoz ama utasításokkal együtt, melyeket az állam-vasúti főorvos az államvasutaknál leendő óvintézkedés nézve javasolt. Jekelfalusi miniszteri tanácsos felolvasta az 1878. február 7-ig a belügy-miniszterium által kiszolgáltatott Oroszországba szülő utazókat kimutatását, mely szerint összesen 1878. január 1-től 1879. február 7-ig 1018 db. szol-gáltatott ki; feleltetendő ezek közül a következők: Árva megyéből 68, Brassóból 16, Liptó megyéből 53, Sáros megyéből 110, Szabolcsból 103, Trencsén-megyéből 205. Szepes megyéből 37, Turóc megyéből 110, Zólyom megyéből 21, Budapestről 57 egyén-nek. A határőrvédelme nézve megnyugtató tudomásra hozott, hogy ott az orvosok úgy az utasokat, mint a mállhatat szigorúan megvizs-gálják.

A jótékony nőegylet alarcos bálja.

Sepsi-Sztyörgy, 1879. febr. 15.

Volt lótas-futás egész héten elég, de meg is érdemelte ám, mert ily kedélyes mulatság alig tör-ténik egy hamar. A sok készülődés közepette ki-csibe mult, hogy magam is kedvet nem kaptam felöltözödni valami felének. Pl. sátoros cigány-nak, batyus zsidónak, drótos tótnak, hordárnak pojának, spanyol grandnak, kínai császárnak stb. No hanem egyik barátom kibeszelt fejemből min-den gondolatot, mondván, hogy ha a mindennapi costume ben jelenek is meg bátran beilem masz-kurának. Ebben aztán meg is nyugodtam.

Publikum már meglehetősen számmal volt, mi-dőn a két első maszk megjelent. Csinos női ala-kok voltak, kár, hogy cipőjük talpa s a méternyi léptek azonnal elurálták a publikumot tévutra ve-zetni akkor férfiakat. No hanem azért tovább in-gatták 8-as numerusú kesztyűvel ellátott kezeik-ben a rózsákkal kipingált szelezt.

Jöttek azután valóságos női maszkok, jósnő, szerencse mondó cigány leányok, virágárusnők, dominók, székel leányok, szász leányok apród stb. Férfiak közül batyus zsidó, mementó mori-t sutto szerzetes, keményseprő, pojánok, nyalka huszár stb. Mindannyia ügyes és élénk, miként ily bálban szokás.

— Ne mondják sirincsét a náncságnak urnak? szőlített meg a legügyesebb, legélénkebb cigány leány.

Jó szívvel mondtam vele, és két piculát adtam érte. Nem sajnálom. Pythia papnője cédu-lára írta fel jóslásait. Kérdeztem, jön-e a muszka? Azt felelte rá: Idejön a pestis, megfog szünni Muszkaországban. Mit én így virgultam aztán: Ide jön, a pestis meg fog szünni Muszkaországban. Tessék eligazodni!

A kis apród ritkán szolt, még is a férfiak egész seregét meghódította.

Egy szóval mindenik maszk ügyes és élénk volt, s így a jó kedv sehol sem hiányzott.

Ez volt az első maszkbál városunkban; sike-rültétől jövőre nézve sokat vártak.

A rendezőségnek köszönet a nyújtott élvezet-ért. Vajha jövőre fokozódna a maszkbálók iránti érdeklődés.

Maszkura.

Iparügy.

A székely háziipar és ipari oktatást terjesztő egyesület szövetségi tannálhelyében nemcsak az erdélyi s ezek között a brassói festett fonalakat, hanem a bécseket is megpróbálta használni szót-teményeikkel, de azok a kíváncsoknak nem felel-tek meg tökéletesen s így kénytelen volt nagyobb port és várm mellett Szászországból hozatni kü-lönösen a szines pamut (gyapot) fonalt azon szót-teményekhez, melyek több színben állíthatnak elé. Az így kíváncsított pénz ezen cikkekről ránk néz-ve elveszett, még csak kamatját sem remélhetjük valaha visszakaphatni részint egy nálunknál az ipar terén előbb álló nép szomszédságánál, részint pedig nyers terményeinknek jelen viszonyok kö-zött oly távoli vidékre való nem szállíthatóságánál fogva.

Azon eszme, hogy mit benn maraszthatunk, maraszthatunk benn, azon üdvös: intézkedésre adott alkalmat, mely szerint ma egyesületünk a nmelő-ságu földművelés, ipar és kereskedelmi miniszterium által adott 500 frt segélylyel egy szines szepfesz-tőt (Schönfärberei) állított be sepsi-szentgyörgyi Sándor István vállalkozó által, milyennek az ország egy vidéke vagy városa sem dicsekedhetik. Nem célom a hazai ilyenmő ipart és által kibébiteni, de az igazat kell kimondani akkor, midőn a szó-hető anyagok állandó szinéről van szó, ha nem is egyről egyig, de mindenesetre azokról, melyek a közelmúlt időkig mint igen kedvelt színek for-dattak.

Vannak festékananyagok, melyek magokban már azon tulajdonsággal bírnak, hogy a világosság behatása alatt színekét megváltoztatják; az ugy-nevezett új színek, az ilyeneket nagyon természet-e, állandó színné tenni a legkérdésesebb festőne-m sem sikerül, de az olyanokat, melyek az a festők,

oly állandó színekben állítja elő, hogy azok erős edző lugban sem hagyják el színüket, mint azt a próba igazolja.

Ezen festőde megindításánál az egyesület és vállalkozó előtt két cél volt kitűzve: egyik az ál-landó szin előállítás, másik az olcsóság s így a nagy közönségnek a festendő gyapjú és szőr, nem-különbön gyapot, len, kender és Jute-fonalaknak olcsón való festethetése. Gyakran hallottam és hal-lom most is, hogy ha valaki török-vörös, kávészin, zöld vagy sárga tartós színt akart festetni, nem-csak Brassóba, hanem Segesvárra, Medgyesre vagy Szegedre kellett küldeni s mégsem volt tökéletes, mi onnan magyarázható meg, mert ilyenmő ipar-saink csak festettek, de nem voltak okleveles, a szó teljes értelmében szakértő, képzett festők. — Ezen bajon úgy segített egyesületünk és a buzgó vállalkozó, hogy hozatott Szászországból egy tö-kéletesen képzett elismert festőt, ki itt most foly-tatja a festést s ez által emeli hazai ily nemű ipa-runkat.

A színek és azok festési árara bő tájékozást nyújt e táblázat, mely egyszersmind árjegyzék is:

Gyapjú és mindenmő szőrfonalak fes-tése 100 kilóra számítva.	Á r a frt. kr
* Király-vörös (Scharlack)	120
* Meggyzsin vörö: (Carmin) sötét	120
Meggyzsin vörös (Carmin) világos	100
* Sötét kék	90
Sötét és világos kék ujszin	80
Lila sötét és világos	70
* Zöld sötét és világos	70
Methyl-zöld ujszin, igen szép	90
* Kávészin barna	90
* Fekete	90
* Sárga, narancs és világos	90
* Divatszínnek kívánt szerint	70

Gyapot, len, kender és Jute-fonalak fes-tése 100 kilóra számítva.	Á r a frt. kr
* Kék fejtő, legsötétebb	90
Világos kék	60
* Török-vörös (nem olajos), tartósabb az olajos festésnél.	120
* Kávészin	80
Zöld	90
* Fekete	90
* Szürke	60
* Sárga, világos vagy sötét	90
Minden divatszín ujszínében	80

A *gal jelzett színek állandók ugy a gyapjú mint a gyapotféleknek; a mások is tartósak ugyan, de mégis állandó színeknek nem mondhatók, me-lyeket ez idő szerint még a legnagyobb gyárasok sem állíthatnak elő; különben is kevés van olyan szin s a mi van, az is kevésbé kedvelt szin. — Fi-gyelmet érdemel itt még azon körülmény is, mely szerint akár a gyapjú, akár a gyapotfélek festésé-nél, — ha egyszerre 10 kiló küldetik egy szinből festésre, 10%, árleengedés, 20 kilónál 15%, kedvez-mény adatik a beküldőnek; 10 kilón felül már mint nagybani festés tekintetik. — Selyem, szőr, posztó és gyapot ruhákat is újból festenek s ha tetszik, azok színezett nyomással is ellátnak.

Ily viszonyok között nem lehet elég melegen ajánlani hazai nagyobb szinesfonal-kereskedőink és általában a festő közönségnek a s.-szentgyörgyi szép szines és állandó szin festő festőde igénybe vételét, melyhez megrendelést elfogad nagyban és kicsinyben: kereskedő Sándor István Sepsi-Szent-Györgyön.

Nem viszketegekből, vagy tán eddigi fes-tőink becsmérlése végett hozom e tányt a hazai közönség tudomására, hanem egyszerűen azon ok-ból, hogy pártoljuk a jót s ez által buzditsuk a többieket is a korszerinti haladásra.

— y — e.

LEGUJABB.

Románia Arab-Tabia ügyében engedett Oroszországnak.

A pestis ellen felállítandó kordonba Dob-

rudza nem vonatik bele az orosz csapatok ezen haza mehetnek. A cár kiadta rendeletét a hazaindulásra.

A kolozsvári küldöttség élén gr. Eszter-házy Kálmán főispánnal számos erdélyi képvi-selő részvéte mellett Tiszától azon ívretet nyerte, hogy reméli a bankfők iránti kívánság teljesülését, br. Kemény Gábor határozottan szavazatát ígerte a kolozsvári bankfiokra.

Nagy-Szeben, febr. 17. Wächter Frigyes főispán kitüntetése a Szt. István-rend kis ke-resztjével itt fényesen lett megünnepeelve. Az összes katonai és polgári hatóságok, a megyei összes községek küldöttjei tisztelegtek. 16 án este fényes fáklyás menet volt 1000 fáklyavi-vővel, magyar, német, román üdvözlő beszé-dek tartatnak, melyekre a főispán hasonlólag válaszolt.

A lelkesedésben csekély számú órszázokat kivéve, az egész itteni polgárság részt vett.

KÜLÖNFÉLEK

— Ö Felsőgek bászai utazása. A „Wiener Extrablatt“nak jelentik a következőket: A had-ügyminiszteriumhoz Ö Felsőgek egy parancsa érkezett, mely szerint a jövő évi hadgyakorlatok terve mielőbb elkészíttessék. Irányadóul a csapatok mostani elhelyezése szolgál. A részletek közül nevezett lap csak annyit jegyez meg, hogy Temes-várt és környékén a 34. gyaloghadosztály, a 7. lovasdandár, továbbá a honvédség részéről a 45. (szegedi) és a 64-ik (lugosi) honvédség alagásági dan-dárok, valamint a 3-ik honvédséghezrend fog el-helyeztetni. E hadgyakorlaton valószínűleg Ö Fel-sége is jelen lesz. Ide pedig nem katonai tekinte-tek vonzzák Ö Felsőget, hanem az az ünnepély ad-alkalmat, melyet szeptemberben Temes, Szörény, Krassó és Torontál (a bászai) megyék tartanak, s melyre már nagyban tétetnek az előkészületek. Szeptember lesz ugyanis a Bánságnak, 1779-ben Mária Thérzia uralkodása alatt, Magyarországhoz való csatolásának 100 éves évfordulója. Hogy király-né Ö Felsőge is megjelen-e ez ünnepélyen, még nem tudják, hanem remélik. Ez alkalommal nagy testvérségi ünnepélyt terveznek a déli Magyaror-szág nemzetiségei közt.

— A nőegylet javára folyó hó 15-én tartott alarcos táncvigalom összes jövedelme 177 frt volt, ezen összegből a kiadásokat leszámítva, maradt tiszta jövedelem 45 frt 22 kr. — Felülírt Eglmayer Adolf ur 1 frtot. Mikor a t. közönség-nek szíves pártfogásáért őszinte köszönetet mon-dok, egyszersmind fogadják a t. rendezők, külö-n-sen t. Szász Károly és Hary Gyula urak az ügy érdekében kifejtett buzgóságukért a nőegylet nevében kifejezett köszönetemet. — S.-Sztgyörgy, 1879. február 18. Bogdán Andrásné, egy-l. alelnök.

— A f. h. 22-én rendezendő bálra, ha vétsé-gből nem kapott volna valaki, ki arra igényt tar-tat — meghívót, tekintsek ugy a felhívást mint meghívót. Hisszük mennyire az előzményekből kö-vetkeztethetni lehet hogy e bál oly sikerült leend, mint a túlzottól javára rendezett volt. A terem dí-szítése oly elegánsnak ígérkezik, milyen rég nem volt. El is várjuk a művezetőtől, hogy a természet szöveszeti tanműhely produktumaiból fogja nagy részben díszíteni kellő változatossággal, hogy a közönség ne csak a táncban találjon élvezetet, hanem a hazai ipar változatosságában is. — Mint hallottuk, néhány tárgy is ki fog sorsolattal szü-ni közben, mely néhány krajczáron vásárolt sors-jegyre bizonyára kellő nyermény leend. — Nem mulasztathatjuk el e jótékony célu bált a bálozó kö-zönség figyelmébe ajánlani kíváltképz azért, mert ebből minden krajczár hazai iparunk emelésére fog fordíthatni, mely minden esetre megtermi gyű-mölcset.

— A székely mivöld. és közzondt egyesület központi választmánya legutóbbi ülésén Hajós Já-nos elnöke alatt a folyó ügyeken kívül több közérdekű ügyet tárgyalt. Ezeknek legfőbbikét az 1000 forinttal jutalmazott pályamű sajtó alá adása képezte. Az egylet kiküldötté megbízást kaptak a Franklin-társulattal lehető jutányosan egyezkedni, a szerződést megkötni s ezzel a nyomtatást meg-kezdetni s aképen végrehajtani, hogy a munka a folyó évi közgyűlés elő t közrebecsátathassék. — A revizióval és a sajtó alá rendezés tekintetében még szükségesek elintézésével Deák Farkas magy. akad. 1. tag bizottat meg, ki e fáradságot az ügy érdekében készséggel elvállalta. Egy példány ára (30–35 nyomattól iv) az egyleti tagok számára 1 frt, könyváru uton 2 frtban állítottat meg. Kül-döttség menesztetett ki a kereskedelmi minisz-ter ó nagyméltóságához egy folyamodvány benyúj-tára, melylyel az egylet részére államsegély kére-tik. Ugyanezen küldöttség a miniszterelnök ó nagy-méltóságánál való tisztelegéssel és ó nagyméltga által az összes kormányának az egylet közhasznu vállalatát támogatása iránti felkérésével bizottat meg. A folyó évi költségvetés tételenként megvizs-gáltatván, megállítattott. Husz marosszéki község és négy magánosnak az egyletbe belépése öröm-

mel vétetett tudásul. Alispán Szentiványi Kálmának az egyet ügyei körüli buzgólkodásért köszönetet szavaztatott. — Több alapító tagsági díjnak — s ezek között gróf Kálnoki Dénes ó nagyméltósága alapítványa 1200 frt, báró Apor Károly ó méltósága alapító tags. díjának 100 forinttal történt befizetése köszönettel fogadtatott. Végül a jelen volt választmányi tagok aláírási íveket vévén magukhoz újabb tagok gyűjtése céljából, az ülés a társulat ügyeinek minden irányban haladása feletti öröme kifejezéséi közt bezárott. — r. l.

— A lótenyésztők figyelmébe. Tisztelettel értesítem a t. lótenyésztőket, miszerint ez év március hó közepén Sepsiszentgyörgyön és Kézdí-Vásárhelyen 3 állam számára ugynevezett „remondalovok” fognak vásároltatni. A 4-7 éves, 158 cm. vagyis 15 markosnál nem kisebb lovak a lehető legjobb árban vétetnek be. A vásárlás napja később fog meghatározatni, mely napot annak idejében a t. közönség tudomására hozni nem fogom elmulasztani. Megjegyzem egyszersmind, hogy ez alkalommal tisztek számára is fognak lovak jó árban bevásároltatni. — S. Szentgyörgy, 1879. február 18. Ehrnberger, cs. kir. alezredes.

— Hymen Csikban rendkívüli aratást végez. Hat eljegyzéssel kapta a „Kelet” a következő tudósítást: csik-bánfalvi Kovács Antal tszékai eljegyző a napokban jegyezte el csik-székirályi Balló Ignác leányát Berta Kisasszonnyal. Csik-szeredai Csizsér József Csikmegye állatorvosa, f. hó 13-án tartá kézfogóját Csikmegye főorvosa dr. Spányik Józsefnek kedves és szellemes leányával Gizella Kisasszonnyal. — Csik-mindszenti földbírtokos Ciko János, f. hó 15-én tartá esküvőjét, háromszéki kilyénfalvi Székely János földbírtokos leányával Lujza Kisasszonnyal. — Csik-Somlyói főgymnásium tanár Pál Gábor f. hó 22-én tartja esküvőjét csik-somlyói ügyvéd Fodor Ignác bájos és szellemes leányával Ludovica Kisasszonnyal. — Csik-szeredai postatiszt Fencel János f. hó 23-án vezeti oltárhoz csik-szeredai Jencsevich Lukács szép leányát Emma Kisasszonnyal. Csik-somlyói főgymn. tanár Szász Károly a napokban jegyzi el Szebenben lakó, — Csikszék néhai főkirálybírája Szabó Ádám bájos és szellemes leányát, Berta Kisasszonnyal.

— Szembetegség. Csik-szeredáról írják, hogy a csik-somlyói r. kath. főgymnázium növendékei közt, az egyiptomi szembetegséget ütött ki s alig egy-kettő kivételével az összes tanuló ifjúság e ragályban szenved. A tanítás a főgymnáziumban, a tanítóképző intézetben és az elemi iskolában meg van szüntetve; a gymnázium és a növelde épület korhazá az alakítottat át. A szembetegség száma meghaladta a százat. Különös, hogy e ragály, kisebb-nagyobb mérvben, majnem minden évben előfordul ez iskolákban. A baj, mint a N. Hirl. írja, annyira jelentékeny, hogy közegészségügyi szempontból a legkomolyabb figyelmet érdemel.

— Megfoghatatlan előttünk — írja a „Kelet” — hogy Kolozsvár neve még folytonosan hiányzik azon városok közül, hová bankfiók felállítását tervezik. Budapesti lapok ujabbban a következő értesítést hozzák: Az osztrák-magyar bank főtanácsa egy a magyar pénzügyminiszterhez intézett átiratban késznek nyilatkozott, hogy a bankalapszabályok értelmében az 1879-ik év folyamában felállított három új bankfiókon kívül, hajlandó még további három fiókot, melyeknek felállítását a bank alapszabályok „később” tűzik ki, oly módon felállítani, hogy ezen fiókok közül kettő az 1880-ik év s egyik az 1881-ik év folyamában activáltassék. Az itt kérdésben forgó hat bankfiók Pozsonyban, Nagy-Kanisán Gyulafehérvárról, Aradon, Sopronban, és Eszéken, fog felállítani. A pénzügyminiszter most már e hat város közül kijelölendő azon három, melyek még a jelen év folyamában bankfiókot nyerne.

— A kit legelőször énekelte meg Petőfi. Horváth Károly nemrég elhunyt szarvasi ev. tanító Petőfinék iskolájára volt Aszódon. Iskolai élményeiről a következő visszaemlékezést találjuk leírva a M-g mai tárcájában: „Kicsengettek az óráról s szaladtunk ki az udvarra, hogy az óráköt kedvünkre töltjük. Az iskola udvarába egy silány formájú kis kutya vetődött, melyet én kergetni kezdtem, a gyámoltalan állat nagy ijedve menekült előlem, de én utána eredve, egy zugba szorítottam, az osztályablakból kinéző társak nagy mulatságára. Petrovics Sándor, ki az osztályszobában maradt, a künn történt eseményeket hallva, irónnal latinkönyvem szélére e hangsúlyos sort rögtönözte, a megfelelő hanglábak felrakásával.

[Kis Kari | kerget | kurtu ku- | tyát kint. | Mikor helyem újra elfoglaltam, ott láttam e sort, s rá ismertem Sándor kézírására. Ez volt Petőfi első „alkotása.” A „k” betűs szavakkal alkotott hangsúlyos sort iskolatársaim is megtanulták s va ahányszor csak találkoztam valamelyikével, tréfa vagy gunyoké mindjárt rákezdte: Kis Kari kerget kurtu kutyát kint: szervusz. Már nagyobb dedék lettem, még mindig ezzel fogadtak pajtásaim.

— Orosz népi gazdaság-szolgáltatás. A kevi kormányosság egy helységében nem rég a következő brutális eset történt: a faluban egy lólovajt tetten értek, kit az azonnal összekötözve a falu korcsmájába hurcolták. Ott azután hozattak pálinkát, ittak,

s akkor tanácskozni kezdtek a büntetés módja fölött. Az egyik szónok ezt, másik azt tanácsolta. Ekkor egy öregebb paraszt fölemelkedik és így szól: „Minek is tanácskozunk soká! Hozzatok egy kötelet és egy botot, majd megantatom én a gáz, úgy, hogy tudom soká nem lesz kedve lopni.” — A kívánt dolgokat azonnal előteremtették; a paraszt a védtelenül fekvő tolvaj feje körül csavarta a kötelet és a bottal szorítani kezdte. A szerecsélen tolvaj tompán feljajdult, szeméből vérkönyvek csepegték. A paraszt mind jobban szorította a kötelet, míg egyszerre csak valami roppanás hallottak. A jelenvoltak odanéztek: A szerecsélennek koponyája repedt meg! „Most nem fog többé lovat lopni!” szolt az öreg paraszt, s ott hagyta a szerecsélen, ki rángatózva mult ki hóhérai szemelátára.

— Boszniai rablógarázdálkodás. Február 2-án — mint a „Frdblatt” nak Banyalukából írják — ott öt bosnyák rabló hadbírószággal agyonlövetett. Az ítéletet a 2-dik dandár hozta. Az öt rabló egyike közönséges gyilkosság bizonyult rá, a többi négy pedig egy bérletől, kit megkötözték és kinek száját betömtek, ökröket és teheneket rabolt. Holnap ismét három bosnyák rabló fog agyonlövetni A mi kivégzettek között csak egy volt mohamedán, a másik három görögkeleti. Priedorban, hir szerint ezelőtt három nappal egy katona egy szerbrel való veszekedés közben leszurattott.

— Szerencsétlenség egy kőszénbányában. A döllingi, csehországi, barna kőszénbányának egyik mély aknáját e hó 10-kén a hirtelen előtörő talajviz elöntötte, mely alkalommal 26 ott dolgozó munkás oda veszett. E szerencsétlenségről most a következő részletek fekszenek előttünk: A víz d. u. 2 órakor tört elő, s minden aknát elöntött, s 7 órakor már 14 méter magasságu volt A szomszéd tárnába is behatolt a víz, s hir szerint itt is elvesztett egy bányász. A közelfekvő Nelson-aknában a víz szintén emelkedőben van. Úgy látszik, a katasztrófát az okozta, hogy vagy földalatti vízekre, vagy a Kranika patak elágazásaira akadtak. Az aznap d. u. 5 óráig betört vízmennyiség 200.000 köbméterre tétetik. Másnap este 6 óra körül hírek érkeztek, hogy a döllingi akna viz alá kerülése következtében a „Haladás” és „Nelson” aknák is megteltek vízzel, s kényszerítve vannak a munkát beszüntetni. A Nelson-Aknában is több munkás elveszett.

— A teplitzi fürdő veszedelme. Teplitz város tanácsának nem régiben tartott ülésében Laube tanár jelentést tett a hőfürőterület megvizsgálásának eredményéről. A bányába ömlő víz hőfokának emelkedése által konstátáltatott a hozzájárulása, azonban ama tény, hogy az utóbbi 24 óra alatt nem emelkedett, arra a feltevésre jogot, hogy a több meleg víz nem fog hozzá ömleni. Az eredeti forrásnál észlelt zajlások pedig erre a megnyugtató maggyőződésre vezettek, hogy az ásványvíz medence nem igen süllyedhetett. Egészben véve biztosan állítható, hogy a főforrás nem apadt el egészen. A Steinbad, Schlungenbad és Neubad forrásai nincsenek megtámadva. Minap egész geológusbizottság ment Teplitzbe a baj vizsgálatára. Kezd valósulni az a vélemény, hogy a teplitzi forrasok egy részének elapadása a víznek a kőbányába való betörése következtében történt. A lakosság igen aggódik. A szakértők remélik, hogy technikai e zközökkel, újabb forrásokkal ismét megindíthatják a fürdők ellátására szükséges forrásokat. A teplitzi katasztrófa vonatkozólag e hó 14-éről jelentik Prágából: A teplitzi ingatlanok kiltásba levő értéksökkenése az itteni jelzálogintézetnél nagy aggodalmakat kelt. A prágai leszámítoló bank segélypénzeket küldött a teplitzi takarékpénztárnak, melynek betevői tömegesen visszakérk betevéseiket.

— Hegyesuszamlás. A Rajna mellett fekvő Caub faluból írják február 10-ikéről: Tegnap este 7 órakor e kiáltás riasztotta fel a lakoságot: „A hegy ismét csuszamlott!” Mindeeki azon hely felé töltött, a hol eleztől majnem három évvel az első ilyen katasztrófa történt. A hegynek egész függvénye leszakadt, s görgeteg gyanánt iszonyu tömegben gurult a hegy lábához. Emberélet nem esett áldozatul, mert elővigyázatból már több nappal azelőtt elköltöztek a veszedelmes tájról.

— A halottképek. A „Somogy”, írja, hogy a halottkém intézmény nem találkozik a közönség tetszésével, mi főképe a halottképek tudatlanságának tulajdonítható. Nevezett lap közöl egy-két halottvizsgálati bizonyítványt, melyet egy halottkém állított ki. Mutatványul szolgáljon ez: „1. A meghalt vezeték, s kereszt, illetőleg mellék neve és családi állapota: Szakáts Ruzsi és neje István Martony Ferenc. 2. A meghalt állása vagy foglalkozása: Fázos. 3. Vallás: Helvétz. 4. A halál oka: Véletlen haláleset. X. Közönségen pedig a halál oka című rovatba ezt írta a halottkém: Möghalt rőndössen st.” Egy másik bizonyítvány pedig így szól: „Halati Bizomjiván Zimánból tázszára december 29-ik jelentem fötizteendő urhoz tázszárom hogy meghalt Zimánba Bizerdi Györgynek felesége ugymint varga öze 51 éves és megvizsgáltatott és jónak találatot neghalt dezember 29-én délután 4 órakor és eltemetés ideje dezember 31-dik délelőtt 10 órakor 1878-ban. Kelt Zimány december 29-dik Kovács Ferentz halottkém.”

— Egy három hónapos nagy hereeg is sokba került. Az orosz hivatalos lap a cárnak egy rendeletét közli, mely megszabja udvartatását az 1878. nov. 22-kén született Alexandrovics Mihály nagyhercegnek mostantól kezdve 7 éves koráig. E szerint az ifjú nagyherceg kiszolgálására és ápolására 15 személy van alkalmazva összesen 5975 rubel évi fizetéssel. Ebből az angol dajka kap 1143 rubelt, segéde 715 rubelt, az orvos 300 rubelt stb. A kis nagyherceg és udvarának élelmezésére éven kint 18.125 rubel van előirányozva.

— Uszó Színház. Egy new-yorki vállalkozó egy eddig kirándulásokra használni szokott bárkát átváltoztatott színházzá, hogy abban a nyáron az Erie tavon Brooklyn mellett vasárnap előadásokat rendezzen. Minthogy a város joghatósága a vízekre nem terjed ki, az élelmes yankee így játszotta ki a törvényt, mely a vasárnapi előadásokat tiltja.

LOTTOHUZÁS.

Temesvárt február 15-én kihuzattak a következő számok:

18, 63, 64, 20, 52

Erték- és váltó-árjolyam a bécsi cs. kir. nyilvános tőzsdén február 17.

Magyar aranyáradék	83.65
„ kincstári utalványok I. kibocsátás	—
„ „ II.	118.15
„ keleti vasut II. kibocs. államkötv.	74.50
„ 1876. évi államkötv.	66.50
„ vasuti kölcsön kötvény	102.40
„ földtehermentesítési kötvény	80.75
Temesvári „	75.75
Erdélyi „	75.25
Szoldódmaváltási „	85.—
Osztrák egys.-államadósság papírban	82.—
„ ezüstben	62.40
„ aranyáradék	63.25
1860. államsorsjegy	75.20
Osztrák nemzetbankrészevény	114.30
„ hitelintézeti	79.4—
Magyar hitelbank	221.10
Ezüst	100.—
Cs. kir. arany	556 1/2
Napoleon'd'or	9.33
Német birodalmi márka	57.55
London	116.85

Felelős szerkesztő: Málík József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

ÁRVEREZÉS.

Bitá községében a jelen 1879. év áprilho 24-től kezdve egymásután következő három évre a korcsmárlási jog haszonbérbe fogadatni

A haszonbérhez jár egy korcsmaház pincével ellátva, veteményes kerttel együtt, pálinka, bor és sör s mindenféle árucikk.

A kiküldtási ár s a többi feltételek alóliit községi főbírónál megtekinthetők

Az árverezés jelen év március 1-én fog megtartatni.

Bitán, 1879. február 17-én.

Szabó József,

főbíró

A veteményezők figyelmébe!!!

A kertmivelők szíe figyelmébe van szerencsem ajánlani kitűnő

kis, ültetésre való vereshagymáimat,

melyekből gazdag raktáram van s olcsó áron bocsátom a vevőim használatára.

A beküldött pénzösszeg erejéig postán fogom elszállítatni pontosan t. megrendelőimnek

Felter Zsigmond

termény üzlete Nagy-Szebenben (Irodája: Kl. Ring, 2. sz. a.)